

MAGYARORSZÁG ÉS AZ EURÓPAI KULTURA

Alig néhány héttel ezelőtt zajlottak le a Szellemi Együttműködés nemzetközi egyesületének ülései Budapesten, amelyeken egész Európa kulturális és szellemi életének legragyogóbb képviselői, legkimagaslóbb egyéniségei vettek részt. Örömmel és meglepéssel olvastuk most ezt a hírt, hogy a szellemi együttműködés genfi ülésén legmelegebb köszönetét és hálaát nyújtotta a magyar nemzetnek és a magyar kulturális élet tényezőinek a meleg fogadtatásért és megállapította, hogy a bizottság ülései még soha nem hoztak oly szép eredményeket, mint a budapesti eszmecsere.

A magyar nemzet természetesen a legnagyobb szeretettel és örömmel fogadta a világ szellemi, tudományos és irodalmi életének nálunk megjelent kiváló képviselőit, amint hogy mindig örül a szívünk, ha külföldi országok vendégei látogatnak el hozzánk. Minden ilyen látogatás egy újabb részt üt azon az elszigeteltségen, amely a magyarságot évszázadokon át Európa többi országaitól, az idegen nemzetektől szinte légmentesen elzárta. Minden ilyen látogatás jó alkalom arra, hogy megmutassuk: kik vagyunk, miben látjuk európai küldetésünket és hogyan képzeljük el helyzetünket a többi európai nemzetek társaságában? Egészen természetes, hogy különös jelentősége volt számunkra a Szellemi Együttműködés budapesti üléseinek, hiszen már maga az tény, hogy ez az előkelő nemzetközi kulturális testület éppen a mi csonka hazánk fővárosát választotta ki üléseinek színhelyéül, különös kitüntetés és megbecsülés volt a magyar nemzet számára. Néhány napon keresztül Budapesten adtak egymásnak találkozókat a világ legnevesebb, legkiválóbb írói, leghíresebb tudósai, legismertebb művészei, akik személyes tapasztalat és közvetlen eszmecsere útján ismerkedtek meg a magyar szellemi élet képviselőivel: a magyar tudósokkal, művészekkel, írókkal és ugyancsak a közvetlen szemlélet alapján győződhetek meg arról, hogy Magyarország valóban értékes tényezője és nélkülözhetetlen alkotórésze az európai kultúrának.

Láthatták a Szellemi Együttműködés bizottságának előkelő tagjai, hogy itt, a Duna-medence kellemes közepén, a nyugateurópai kultúra és a keleti népek kulturális zónájának találkozási pontján él egy kicsiny, megcsönkített, a sorscsapásoktól sújtott, de évezredek multja visszatekintő, hagyománytisztelő nép, amely teljesen megőrizte a maga eredetiségét, a maga különleges népi sajátosságait s éppen ezért újszíneket, különleges árnyalatokat tudott behozni az európai népek kultúrájába. Láthatták a Szellemi Együttműködés külföldi tagjai azt is, hogy Magyar-

Felvidéki rádió félórása.

Valamelyik, közeli vasárnap-délután, a magyar Rádió Bp. II-on közvetített felolvasó-előadása közben, gyenge áthallással, ismerős melódiák ütöttek fülemhez. Gyorsan az áthallás irányában tárcsáztam s pillanatok alatt Pozsony-Kassa helyszíni közvetítését fogtam valamelyik felvidéki tót faluból. A mi kedves Paulini Bélának értékes, uttörő munkája, a magyar nép értékeinek a helyszínről való ismertetéséhez hasonló népi bemutatót közvetített a két felvidéki adóállomás. Gyermekek, ifjak, fiatalabb és korosabb felnőttek csoportos és egyéni előadásában a szlovák népköltészet naivan kedves költeményeit és dalait hozták felém az elektromágneses hullámok. A szlovák lélek naiv, gyermeki kedvessége, mély lelkesége, kedélye, a tradíciókhoz való ragaszkodás s a jövőhöz való reményesség sugárjai áramlottak hozzám a készülék hangszóróján keresztül s televíziós szerkezet nélkül is láttam a felvidéki szép, tiszta férfiarcsokat, a bánatos szempárokat, amint a messzeségben, a távoli időkbe néztek vissza. Busan, epedőn csendültek fel a szép szlovák dallamok, a mieinkhez kísértetiesen hasonló hangzatokkal, ahogyan még régi századok az éneklők vérvével egyetemben elkeverték. Ezek a panaszló, siró dallamok ott születtek még talán a kuruc felkeléskor, a Rákóczi népe ajkán, ősi hegyei között, a vezérlő fejedelmek zászlói alatt. Az öreg „bacsa” dudaszóval kísért haltyudala, a bánattól remegő hangjával, sok megfakult álom és még több csalódott remény csalhatatlan kifejezője volt.

Amint fölcsillant ezek a kedves, bus dallamok, úgy elevenedtek fel a rég látott, felvidéki kis városok képei, az egykor csendes, álmos és mégis megejtő kisvárosi vasárnapdélutánjaim, sétáltam a girbe-görbe, hegynek-völgynek menő szűk utcákban és hosszan belebámultam hol a Garam, hol a Poprád, hol a Vág sebesen folyó, apró hullámokat

lángoló vízébe. Elrövidült örömömben csak később vettem észre, hogy a jólismert dallamok szövege csak az öreg juhász és a korosabb felnőttek ajkán hangzott el a szlovák nyelv ősrégi tisztaságában, a fiatalok és gyermekek ajka már a testvértelen „testvéreik” hebehurgya, gégefojtogató és nyelvtörő dialektusában lett tolmácsolva.

Tehát nemcsak az elszakított magyarság nyelvét itélték halálra a bitörők, hanem az Isten egyik, a Tátra fényő alá elevenített gondolatát, az erősen kihangsúlyozott „testvéreik” nyelvét is megpróbálják és az emberiség palettájáról a szlovák nép színfoltját is le akarják törölni. Nem volt elég, hogy ezeknek és ezeknek kezébe nyomta a vándorbotot az elmúlt években s az óceánon túlra hajította őket a cseszlovák fickói? Nem elég, hogy kialudt kohók, kihalt gyárak megdermedt telepek látogának riasztón ott, hol egykor a munka, életöröm és bizakodás víg dala járt? Ugyáltszik nem! A szlovák nép fia számára sincs hely Szlovénzskón, nyelvük, vallásuk, életlehetőségük egyaránt veszélyben van, mert ezek az új „hódítók” a saját pusztuló életüket a szlovákság és a magyarság életével akarják megfíjítani.

Ezalatt a vasárnapdélutáni félóra alatt, hej, de sok mindenre gondoltam, amit itt el nem mondhatok. Mialatt göröcsök ökolbe merevedett kezem, elrövidült szemmel láttam a Tátra fényőit felénk hajlongani s láttam néma kérdésüket: Vajjon a szabadság, a szociális igazság s az ezeréves közös hit és tradíciók földje megért-e minket? Mert jaj nekünk, de nektek is, ha nem.

S amíg a merev ökol kiegyenesedett simogató tenyerém, éreztem, hogy újra testvérekké kell válnunk s meg kell hallanunk, mit üzennek rejtelmes susogással Szlovénzskó fényői: Sors, vér és szellemközösség, a földbe és emberszívbe irt égi akarat, népeink jövője és emberméltósága egyet akar! (—any.)

Liszt Ferenc emlékezete.

Irta: Dr. Zsindely Ferenc orsz. gyűl. képviselő.

A multszázad első évtizedeinek nemzeti megújulást kívánó közszelleme, amely felsőbüki Nagy Pál, Széchenyi István és Kossuth Lajos személyét választotta ki, hogy a reformszázadgyűléseken állítsák az új Magyarországnak fundamentumát politikai és gazdasági téren. A reformszázad első évtizedeinek, a művészet terén sem maradt tétlen. Kazinczy Ferenc iradalmi küzdelmei előlárói voltak Széchenyi István politikai reformjainak. Mig azonban irodalmunk korszerű átalakításán Kazinczy Ferencről Petőfi Sándorig egész sora a költőknek munkálkodott, addig zeneművészetünk megalapozását egyetlen férfira bízta a teremő magyar génusz.

Ez a férfiu Liszt Ferenc, aki kez-

deményező fáradsághatárságában egyedül Széchenyi Istvánhoz hasonló. Egyezik a legnagyobb magyarral abban az elhatározásban is, hogy férfikorának délen tanulja meg ismét a magyar nyelvet, amelyet külföldön töltött ifjúságának idején teljesen elfelejtett. Az elhatározás eredménye azonban a két nagy férfinál nem volt azonos. Liszt Ferenc soha tökéletesen meg nem tanult magyarul, ennek a körülmények oka azonban talán az is lehetett, hogy ő a zene minden népeknek egyaránt érthető nyelvén fejezhette ki magyarságát.

Nemzeti hovatartozásának azonban mindenkor tudatában volt, mióta arra 1838-ban, a pesti árvíz hírének ol-

vastakor Velencében rádöbbsent. Minden dolgát félretéve, azonnal Bécsbe sietett, ott egymásután tíz hangversenyt tartott és annak jóvedelmét, 25.000 forintot a pesti árvízkarosultaknak juttatta. Ettől az időtől kezdve állandóan tudatában volt a magyar hazafiságának és ezt mindig nyíltan hangoztatta is. Igaz ember módján nem csupán szóval, hanem tettel, lelkes kezdeményezéssel, művészi munkával és példátlan áldozatkészséggel is.

Hangversenyezett Győrött a fluárvaház javára, Pécsen jótékony célra, Aradon ugyanilyen céllal két ízben is. A Nemzeti Zenede javára, a Gazdaasszonyok Egyletének megsegítésére hangversenyezett Pesten, azután a dunamenti árvízkarosultakért, akiknek egyetlen este jóvedelmeképpen 8.000 forintot juttatott. A szegedi árvíz földönfutóinak támogatására Kolozsvárról, Pesten és Bécsben is hangversenyezett.

A Nemzeti Múzeumnak nagyjértékű adományt adott és bár, — mint említettem — tökéletesen élte végéig magyarul meg nem tanult és életének csak a végén töltött huzamosabb időt magyarországon, joggal felvettem a kérdést, hogy áldozatkészségében, kötelességteljesítésében, a nemzeti sorsközösség átérezésében kicsoda versenyezhet vele, mert hiszen ebben az áldozatkészségben szegény ember létere gazdagoknak is dicső példát mutatott.

De mindezeknél is nagyobb értékű az a buzgalom, amelyet a közérdekű kezdeményezések terén kifejtett. Már 1839-ben követelte a Magyar Zenekezeletűm felállítását, később pedig a Magyar Zeneakadémiát. Buzdított, ösztönzött, száz példát adott, művészi példaadást, szellemi utmutatást, anyagi támogatást valahányszor csak Magyarországra jött; amikor pedig innen elávozott, a külföldön is, mindig a nemzet érdekét szolgálta. Így ébresztette fel a magyar művészi öntudatot és így szabadtította fel a szunnyadó magyar erőket. Érdekelte itt Magyarországon minden, sorra járta a magyar városokat, hallgatta a cigányok muzsikáját, tárgyalt a hercegprímással, főrendekkel, zenészekkel, püspökökkel, a Szent István Társaság vezetésével és a Nemzeti Színház intendánsával. Örömben, bánatban, teremő munkában kicsoda forrott volna össze jobban a nemzetével nála?

A nemzete pedig rajongott érte, rajongott a 40-es és 60-as évek tularadó hazafiságával, 1848. elővetelének előzetében és a Bach-korszak sirva-vigadó várakozásában. Ezt a forró kölcsönösséget hogyan érthette volna meg idegen országok idegen népe? Hogyan bocsáthatta volna meg a világ becézett kedvencének, hogy a nemzetközi ünnepeltetés magasságából — fel-feldobott kő — minduntalan visszahull erre az ismeretlen magyar földre és London, Páris, Róma és Bécs gazdag ragyogásából szegény magyar hazájába mindig csak visszatért? Kigunyolták a diszkardot, amellyel ő nemzete megtisztelte és kigunyolták Liszt Ferencet furcsa hazafiui szenvedélyéért.

országon a megcsönkítottság és a súlyos gazdasági válság ellenére sem csökkent a kulturális élet színvonala s a magyar nemzet ma is töretlen erővel, friss munkakedvvel és kivételes tehetséggel gazdagítja az emberiség szellemi birtokállományát. Meg vagyunk győződve arról s ebben a meggyőződésben csak megerősít bennünket a genfi bizottsági ülés elismerése és köszönetnyilvánítása, hogy Európa szellemi életének nálunk időző kiküldötjei kellemes emlékek és felejtethetlen benyomásokkal hagyták el ezt az országot. S reméljük, hogy minden ilyen látogatás szaporítani fogja azoknak a külföldieknek a számát, akik megértést és

fogékonytágot mutatnak a magyar nemzet kitűzött céljai és törekvései iránt. E törekvések és kívánságok között fontos helyet foglal el a magyar nemzetnek ez a követelése, amelynek Tormay Cecil adott hangot a genfi ülésen s amely arra irányul, hogy a szellemi együttműködés végre Magyarország és a bennünket környező utódállamok közöttis megvalósulhasson. Mert igazán nem szolgálja az európai kultúra, a béke és a kiengesztelődés ügyét a mai helyzet, amelynek következtében olyan országok határsorompói vannak elzárva a magyar ész és a magyar szellem termékei elől, ahol nagy tömegekben élnek magyar fajtest-

véreink, akik másfél évtized óta hiába várják szellemi igényeik kielégülését, mert a magyar könyv, a magyar betű el van zárva előlük. Európának végre rá kell eszmélnie arra, hogy az európai kultúra közösségéből nem lehet kizárni, nem lehet kirekeszteni azt az országot, amely — hogy csak néhány nevet említsünk — Semmelweis Ignácot, Madách Imrét, Liszt Ferencet, Munkácsy Mihályt adta az emberiségnek és elérkezett az ideje annak, hogy a sokat emlegetett kölcsönös jóindulat a szellemi együttműködés terén a bennünket környező államok hivatalos tényezőit jobb belátásra és méltányos magatartásra bírja.

Liszt Ferenc azonban kockára tette nemzetközi népszerűségét, bátran kiállt hazája védelmében és a Revue des deux Mondes hasábjain nyílt levelet írt. Tisztában volt ő kezdettől fogva az ajándékkardnak szimbolikus jelentőségével és vállalta szívesen azt a harcot, amelynek általa ünnepélyesen eljegyeztetett. Kezdeti fogva és áhándóan hirdette, hogy mindenkinek a saját fegyverével, neki tehát a hangok hatalmával kell harcolni a magyar kultúráért és a magyar hazáért.

Harcolt is emberül. Zeneművészete

bent az országban politikai jelentőségűvé vált, mert a magyar szabadságvágy megnyilatkozásaivá lettek azok a dalok, táncok és indulók, amelyeket Liszt Ferenc előadott és amelyekkel nem tilthatott be cenzor. Külföldön pedig propaganda volt az ő művészete, az ő zeneművészete során ismerte meg először a világ a magyar nemzetet és az ő magyar rapszódiainak a sorozata folytan eszmélt rá általánosságban a világ, hogy Operenciánál, az osztrák császárság keletén külön művészi és nemzeti életét éli a magyar.

Dardanellák.

Ennek a görög eredetű szónak igazi értelmét a világháború alatt tanultuk meg, amikor az egyesült angol, francia, olasz, belga, orosz hajóhad minden erőfeszítése hiábavaló maradt, mert a török csapatok a német és magyar tisztek vezetésével olyan ellenállást fejtettek ki, hogy az ostrom eredménytelen maradt. A világhírre vergődött szigetsorozat és tengerszoros azután a párisi környéki békeszerződésben szerepelt, ahol a győztes antant-hatalmak olyan „nemes” bösztűt alkottak, amelyenre a múltban nem igen volt példa: elrendelték, hogy maguk a törökök rombolják le bevehetetlen erődtényüket.

Ezt a parancsot végre is hajtották. A Dardanellák mint katonai fogalom eltűnt. Sevresben halálra ítélték és az ítéletet végre is hajtották. Azóta azonban nagyot fordult a világ kerek. Törökország előbb lerázta a sevresi béke bilincseit, majd újabb békét kötött az antanttal, de a Dardanellák ügye elintézetlen maradt. Később Törökország annyira közeledett az antanthoz, pontosabban a szovjet orosz politikához, ami viszont a legszorosabb együttműködésben van a francia ügyvezetéssel, hogy kérhette a Dardanellákra vonatkozó romboló rendelkezés megváltását is, mert Párisban előre biztosították, hogy kérését teljesítik. Erre az alap a népszövetségi alapszabály híresnevezetes 19. szakasza, amely a békeszerződések békés módon való megváltoztatását teszi lehetővé. Montreuxben megkötötték a megállapodást, mely megengedi a törököknek az erődök újraépítését és a katonai megszállást. Emmellett az idegen államok hadihajóinak közlekedését is a törökre bízta.

Ebben az egész békemódosító eljárásban, vagy revízióban az a legérdekesebb, hogy hozzájárult a kisantant is, amely pedig szinte hideglelős tiltakozással kiabált tüzet minden egyes esetben, ha a magyar, vagy német diplomácia mer arra vetemedni, hogy komolyan tárgyaljon a revízió megvalósításáról. Törökország azonban teljesen a kisantant és a szovjet befolyása alá került, tehát a párisi békék diktái úgy találták, hogy rájuk nézve nem lesz hátrányos, sőt ellenkezőleg előnyös, ha Törökország még a békerevizio árán is, de megerősödhetik.

A kisantant képviselőiben a montreuxi megállapodást az a román külügyminiszter írta alá, akinek majdnem másfél évtizedes diplomáciai működése arra irányult, hogy kitörölje a revízió szót a nemzetközi diplomácia szótárából, most azonban mégis kénytelen volt hozzájárulni ehhez a párisi környéki egyik béke halálát jelentő módosításhoz, mert csak ezzel a toldozással-foldozással vélük tovább tengelni azoknak a rendezéseknek érvényességét, amelyek ugyanis már csak papíronon tengetik tisztavirág életüket, mert a valóságban már régen könyvtári érdekességekké váltak.

A történelem, mint az élet tanítója, azt bizonyítja, hogy nemcsak az ember, hanem az ember alkotásai sem öröklétek. Minden szerződés idejét mulja, ha kiesnek a vezetők közül azok, akik annak idején alkották. Ugyanez a sors vár kérihetetlen következetességgel az 1920-ban Páris környékén kiderőszakolt különböző békeszerződésekre is. Először a sevresi felett kongatták meg a lélekharangot, azután a versaillesi következtet, amit az újra lábra állt hatalmas germán-ság dobott a papirkosárba önhatalmúlag, most pedig következik majd a trianoni szégyen elölrlése, ami ellen a kisantant diplomáciája hasztalan acsarkodik, mert olyan hatalmak mozdultak meg és csoportosultak az utóbbi időben, amelyek-

nek egyik legfontosabb céljuk éppen a revízió gyakorlati megvalósulása.

A Dardanellák ügye tehát közelebből érint bennünket, mert ezzel megnyílt jogilag is az út a békés revízió felé, mert most már a kisantant sem tehet ellene kifogást.

Kaptuk az alábbi levelet:

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur!

A legutóbbi filléres gyorsvonattal kíváncsan foglalkozni, tisztelttel kérem — köz- és városérdekből — e sorok közlését.

Vasárnap éjjel, mikor ezen igazán olcsó és kellemes kirándulásról a keleti pu-ra befutó vonatot vártam, történt, hogy két barátommal találkoztam, akik — bár nem lévén tarjánaiak — szépen fejlődő, szépülő szülővárosomat öhajították megtekinteni, amit megtéve, elragadtatással és csodálattal adtak megelégedésüknek kifejezést, csak... igen: „csak” egy dologért méltatlankodtak mindketten. Kérdésekre elpanaszolták, hogy egyik, a vasut mentén lévő vendéglőbe betérve egy kis „tízóraira”, egy-egy pár virsli, kenyeret és egy-egy pohár sört fogyasztottak el, mely étkek és italok egyébként nagyszerűen ízlettek nekik és jó étvágygal fogyasztották el. „Csak”, igen: „csak” egy kis ünnep, helyesebben hangulatrontó hiba történt a kréta körül. Ugyanis, mikor fizetésre került a sor, megdöbbenve kellett tapasztalniuk, hogy a vendéglős, aki egyebekben igazi sportbarát, oly magasra tornászta fel az elfogyasztott virsli árát, hogy két barátomnak örökre elvette a kedvét a virsli fogyasztástól — persze Salgótarjánban.

Kíváncsian kérdeztem meg, hogy mennyit tett ki ez összeg, melyet oly vastagon örökölt meg a vendéglős kréta barátaink lelkeiben. Magam is megdöbbenem. Egy pár zafos, vagy tornász-mustáros virsli ára: nyolcvan, mond nyolcvan fillér.

Valóban drága. És éppen ez az, amiért oly sok-sok év után a tek. Szerkesztőség ajtaján kopogtatok. Mert bizonyos aggodalom tölti el, ha arra gondolok, hogy szülővárosom idegenforgalmát az ilyen — bár csekélységnek tűnő — árfeltornászás nem segíti elő. Itt, a fővárosban, ahol sokkal nagyobb köz- és házibérterhek sújtják a vendéglősöket, még itt sem számítanak ily horribilis árak. De van ennek egy másik, káros oldala is. Eppen a vendéglősök jól fel-fogott saját érdekében kell, hogy belásák azt a régen bevált és hasznosabb szellemű tételt, hogy „nagy forgalom, kevés haszon” elve előnyösebb anyagiakban reájuk nézve.

Tekintetbe kell ugyanis azt is venni, hogy a fővárosi polgár, aki ily kirándulásra szánja magát, egy napra szóló eleségről könnyen tud gondoskodni bizony, akkor, ha így cselekszik, ő, a vendéglősök esnek el a forgalomból remélt haszonból. Ha pedig mindezt ő, a vendéglősök nem hajlandók megszívlelni, az illetékes hatósági intézkedés nem szabad, hogy készen, mert eminens érdek, hogy a város idegenforgalma minél jobban fejlődjék.

Vagyok Szerkesztő Uramnak tisztelője:

Ujj István.

Filléres gyors indul augusztus 9-én Miskolc-Lillafüredre. Menetdíj oda és vissza 4 P. Felvilágosítás és jelentkezés László Györgynél és a Peész cukrászdában.

É R T E S I T É S

Ezuttal értesitem Salgótarján és Vidéke nagyerdemű közönségét, hogy Salgótarjánban, **Fő-utca 74. sz. alatt**, a főtéri állomással szemben egy minden igényt kielégítő

Műszerész műhelyt

nyitottam. — **Elvállalok kerékpár, motorkerékpár, írógép, varrógép, autók, autóvilágító berendezések, traktorok, álló benzínmotorok, Nationál kasszák, számológépek, gramfonok, fényképezőgépek és üngyintők javítását.** Írógép és kerékpár évi karbantartását vállalom. Főtörökvésem oda irányul, hogy a nagyerdemű közönség pártfogását kiérdemeljem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

LICSKÓ ISTVÁN MŰSZERÉSZ.

Közömbösség a rendkívüli házadómentesség igénybevétele körül.

A főutcai régi házak tulajdonosainak figyelmét fel kell hívunk a rendkívüli házadómentességre. A rendkívüli házadómentességnek kettős célja van és pedig elsősorban munkaalkalmak nyújtása, másodsorban pedig lehetőségét nyújtani a régi városrészek ujja, széppé való felépítésére. Sajnos, városunkban ezen kormányintézkedés megértésre egyáltalában nem talált. A fő utcában és azon utcákban, ahol régi házakat kellene lebontani s új modern, emeletes házakat kellene építeni, amióta a rendkívüli házadómentesség engedélyeztetett, alig épült fel egy-két ház. Az érdekeltek valószínűleg azon téves hitben ringatják magukat, hogy ezen adókedvezmény még igen sokáig igénybe vehető lesz. Figyelmelteljük az érdekelteket, hogy ennek az ellenkezőjére van

kilátás, mert ezen kedvezmény két évenként úgy időben, mint területben állandóan leépítés alatt áll s bizonyosra vehető, hogy a legutóbb engedélyezett 179048/1935 VIII. a P. M. rendelet hatályának lejártá után azaz 1937 év végével újból szűkítetté fog, sőt az sincs kizárva, hogy nem is lesz meghosszabbítva. Legjobb esetben a rendes adómentesség határához közel fog engedélyeztetni. Ezért lapunk szerkesztősége ismétellen és nyomatekóvan figyelmezteti az érdekeltektől háztulajdonosokat, hogy most már saját érdekükben tegyék megfontolás tárgyává házuk építését s azt 1937 év végéig fejezzék is be.

Bővebb felvilágosítás szerezhető a városi adóügyosztályban és a mérnöki hivatalban, valamint szerkesztőségünkben is.

Hírek és különfélek

Dr. Sztranyavszky Sándor képviselőházi elnök, ny. államtitkár a kormányzó m. k. tiltos tanácsossá nevezte ki. A kinevezés városszerle nagy örömet keltett, mert hiszen dr. Sztranyavszky Sándor fáradhatatlan és eredményekben gazdag főispáni, képviselői és államtitkári tevékenéseit városunk számtalan alkotása és ezek egyéni panaszának orvoslása kísérte. További életére Isten áldását kéri városunk társadalma.

Kinevezés. O'ay István egri egyházmegyei áldozópap, a fiatal ördi I. hitoktatót az egri érsek kinevezte hittanárá az egri főreáliskolához.

Áthelyezés. Cserlő József m. kir. vámszaki tiszt somoskőujfaluról Budapestre helyeztetett át.

Hármas családi jubileum. Horváth László városi tanácsnok és neje f. hó 18-án tartották családi körben Ujdombováron házasságuk 25 éves jubileumát. Ugyanakkor Horváth tanácsnok apósa Pováczay Soma és neje házasságuk 50 éves; s Hollósy Andor főjegyzőék Horváth László sógora, szintén házasságuk 25. évfordulóját ünnepelték. A megható ünnepség szentmisével és áldással kezdődött, majd a kedves gyermekkel, unokákkal körülvett jubilánsok boldog együttesben töltötték el két napot, hogy az emberi vándorsors törvénye szerint újból szétrepülve, szép lelki emlékekkel gazdagodva és megerősödve járják tovább az élet által számukra kijelölt utat.

Jegyesek. Malomhegyi Jolánka és Jobbágy Gusztáv jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Meghívó. Az Országos Frontharc Szövetség zagypapállvai csoportja augusztus 2-án nagyszabású tekeverseny-nyel egybekötött táncmulatságot rendez a zászlóalap javára a bányakaszinó kert-helyiségében, rossz idő esetén a mozitremben. Zenét a környék közkedvelt primása: Demschär Tóni szolgáltatja jónevű zenekarával. A vidáman mulatni és nemesen szórakozni vágyó közönséget ezuton hívja meg a Rendezőség.

Járási hírek:

Országgyűlési képviselőnk látogatása Bárnán. Veres Zoltán körületünk országgyűlési képviselője f. évi július hó 15-én Bárna községben tett látogatást. Megtekintette az építés alatt álló szöröspusztai bárnai utat. A községben a felállított diszkapunál a községi képviselőtestületi tagok üdvözölték és egy kislány szép csokorral fogadta a közszereletben álló képviselőt. Ezután hosszabb ideig elbeszélgetett bárnai választóiival, akik további támogatásukról biztosították országgyűlési képviselőnköt. A látogatási köruton a képviselőt dr. Matyasovszky Kamil járási főszolgabíró kísérte.

Személyi hír. Matyasovszky Kamil dr. járási főszolgabíró július hó 27-én hat heti szabadságra távozik. Szabadságát a Tátrában tölti. Távollétében a főszolgabírói hivatal vezetését dr. Prónay Tibor szolgabíró tölti be.

Jegyzőválasztás Sámsonházában. A sámsonházi körhöz tartozó községek egyhangú lelkesedéssel választották meg új körjegyzőjüket vitéz Puskás Zsigmond volt kazári másodjegyzőt. A választást dr. Matyasovszky Kamil járási főszolgabíró folytatta le, aki melegt szavakkal üdvözölte a megválasztott körjegyzőt s egyben körvonalazta azokat a feladatokat, amelyeket a mai viszonyok között a körjegyzőnek megértéssel és szeretettel kell elintéznie. A község nevében Kirchner Rezső ev. püspöki titkár, megyebizottsági tag üdvözölte az új körjegyzőt és biztosította a lakosság bizalmáról, szeretetéről és ragaszkodásáról. Vitéz Puskás Zsigmond meghatottan köszönte meg a választók szeretetteljes bizalmát.

Értesítem Salgótarján t. közönségét, hogy elődömtől az acélgyártelepi consumban a **Kaszinó** viz töltését átvetttem s azt továbbra is zavartalanul fogjuk házhoz szállítani. Tisztelettel:

Zsarnay Zoltán
az éheltérési áram
kapcsolója.

HALÓK EBÉDLŐK ÚRISZOBÁK kombinált berendezések Budapesti Bútorszalonban

k. f. t. Budapest, VIII. Baross-utca 21.
Nagy választék. Kedvező részletfizetés.
Képviseletünk rajzainak megfigyelése
díjmentesen bemutatja. Szobabútor vá-
sárlása esetén vasúti költségét
visszatérítjük.

Robognak a csillék

Irtja: Molnár Jenő.

Sir, ri, nyafog, bömböl, zokog
Kétszáz kenetlen vaskerek:
Viszik a bányák fekete szénét.

(Ezer kar lendül a mélyben
Zord-komorán, vak-sötétben
Vaksi karbittámpa fényénél,
Ahol mindegy dél vagy éjféli:
Éjvilágban a bányában.
Izomevő munkalázbán
Messze-mélyen a föld alatt
Vakondként tur egy hő csapat.
Sunyi veszély ólálkodik,
Oda onon a lábokig.
Furó nyomán gáz tör elő,
Romlott, bűzös a levegő,
Fejük felett a földréteg
Megindulhat és a Végzet
Fátyolt dob egy bányász-sorsra:
Koporsó a bánya gyomra!

Emberhussal él a bánya
És ha megjön szomszúsága
Itala az embervér.

De kar lendül hull a szén
Ijesztően, feketén,
Mert otthon gyermekek sirnak
S gyermek-könyvre, jajra irnak
Nem kell más csak friss kenyér.)

Ritmusban patlogva, robogva, hörögve,
Csörögve, zörögve, zajosan zöltyögve
Eltűnnek a csillék...

Megérkezett városunkba a Gazdag
Cirkusz, amely jogosan viseli a nevét,
mert igazi fővárosi műsor keretében nagy-
bírt művészek lépnek fel. Az eddig itt
lért cirkuszok után az itt lévő város a köz-
sége, hanem nézze meg a támogatást
joggal megérdemlő esti műsort.

Sok az ebmarás városunkban.

Dacára az elrendelt szigorú hatósági eb-
zárlatnak, az utóbbi hetekben tömegesen
történnek ebmarások. A legnagyobb lelki-
ismeretlenség, ilyen veszedelmes káni-
kulás időben olyan helyen tartani a ku-
tyákat, ahol a járókelőket megmarhatják;
sokan az esti órákban szabadon enged-
dik kutyáikat, nem gondolva arra, hogy
azok kárt tehetnek gyermekben, felnőtt-
ben. Amikor a baj megtörténik, akkor
a kutya gazdája mindenféle címen ke-
res kibúvót a felelősség alól s legkevésbé
törődik azzal, hogy a megmar egyénen a
betegségek legborzalmasabb fajtája, a
veszesség kitörhet. — A megismétlődő
ebmarások megakadályozására a ható-
ság a legszigorúbb intézkedéseket fogja
megtenni s az esti és éjjeli órákban is
ellenőriztetni ezeket betartását.

**Táncanfolyam, ahol kizárólag
magyar táncokat tanítottak díjta-
lanul.** Magyar népmű, különösen az
ipari vidékeken, mindjobban tér el ősi
tradíciójától és veszíti el faji jellegét.
A magyar viselt, a magyar dalok, a ma-
gyar táncok mindinkább a múlt emlékei-
vé válnak s helyüket átveszi az idegen-
ből importált divat, az úgynevezett „mo-
dern” muzsika, dal és tánc. Ugyiszólván
napjainkig magára hagyatva egyre jobban
majmolja szertelen korunk minden ki-
lengését s a fajiság nem utolsó pilléreit
képező nemzeti táncokat is teljesen el-
hagyja. Csupán a csárdás egy-két csöke-
vényes, torz figurája lobban még fel itt-
ott a munkás mulatságokon. Ezt is rövi-
desen beszűntetik, mert az ifjúság a több
sexuális lehetőséget nyújtó modern tán-
cokat inkább kedveli, sőt követeli. A
MANSZ salgótarjáni csoportja legköze-
lebbi munkaprogramjába a nemzeti tán-
cok propagandáját is kitűzte értékes többi
céljai közé, eredményes munkát azonban
csak úgy fog elérni, ha a perifériái in-
telligenciája is magáévá teszi ezeket a
nemes intenciókat. Eppen ezért dicséretre
méltó úttörőként kell kiemelni Sinko-
vics János mérnököt, a Baglyasaljai Ipa-
ros Olvasókör agilis elnökét, ki a kora
tavasszal egy ingyenes magyar táncan-
folyamot létesített Baglyasalján, melynek

költségeit az Iparos és Bányász Olvasó-
körök fedezték. A tanfolyam kiváló ok-
tatója Hulik Lajos táncitanító volt. A
tanfolyamot 1936. évi július hó 19-én
este, a baglyasaljai kies lőtéri ligetben,
az Iparoskör rendezésében, énekkari
hangversennyel és magyar táncbemuta-
tóval egybekötött táncmulatság zárta be.
Az Iparoskör énekkara, Bender Károly
vezényletével, magas fejlettségű, művészi
előadásban szép népi és műdalokat adott
elő, majd tizenkét, nemzeti viseletbe öl-
tözött táncospar, a közönség nagy tet-
szésére, magyar kettős, palotás, korma-
gyar és csárdás táncokat mutatott be. A
táncszámokat a közönség lelkes öröm-
mel mind megismételtette. A zenét az
Iparoskör szép fejlődést mutató, Sipka-
Donoval-zenekara szolgáltatta legnagyobb
megelégedésre. A nemzeti táncokat be-
mutatták: Bogár Mária, Bogácsi Ilona,
Borbás Mária, Dániel Rózi, Godó Ilona,
Kerdi Ilona, Kiss Ilona, Kövári Gizella,
Melicher Irén, Puskás Anna, Ravasz Mar-
git, Váradi Ilona, Abonyi József, Andó
Gy. Gusztáv, Andó Sándor, Bodorovszky
István, Dániel József, Edöcs István, Er-
dösi Károly, Huszár Géza, Huszár Ferenc,
Fekete László, Fekete János és Fekete
József táncosparok. A példaadó kezde-
ményezést az őszi és téli hónapok idejére
melegen ajánljuk a környékbeli kultur-
és sportegyesületek vezetőinek szíves
figyelmébe. — (Any.)

Gyászmise. Az ország nagy ha-
lottjának Wolf Károlynak lelkiüdvéért
ma szombaton d. e. 9 órakor az északi
plébánia templomában a Ker. Nemz. Li-
ga helyi osztálya gyászmisét mondott.

**Az ujaknai vándorcigányok
átköltöztetése.** A város I. foku tűz-
rendészeti hatóságának határozatakeppen
az ujaknai vándorcigányok által eddig el-
foglalva tartott közbirtokossági területre
kerül már a jövő évben az új közbirtok-
ossági széülkert. A széülkert áthelye-
zésével kapcsolatban felmerült a szük-

Polgárháború.

A szabadelvűség és felvilágosodás
jelszavával döntötték meg pár esztendő-
vel ezelőtt Európa egyik legrégibb trón-
ját, a spanyol királyságot. XIII. Alfonz
király nem akart polgárháborút felidéz-
ni, nem óhajtott, hogy személye miatt
alattvalóinak vére folyjon s ezért ellen-
állás nélkül távozott országából hadd,
lássák azok, akik a királyságot kerékkö-
lőnek tartották, hogy hová vezet az
ország az áldemokrácia.
Talán Alfonz király ma-
ga is tudatában volt annak, hogy az ő
uralkodása alatt sem mentek teljesen
rendben a dolgok, de ezen javítani sem
ő, sem tanácsadói nem tudtak s amikor
azok döngtek a kapun, akik hivatott
vezéreknél tartották magukat, átadta a
teret nekik, vigyék keresztül terveiket,
amelyeket az ország és a nép elmar-
adottságának megszüntetésére alkalmasak-
nak tartottak.

A király eltávozott s ottmaradtak
a magukat hivatottnak hirdető, de csak-
bamar hivatalnoknak bizonyuló népvé-
zerek. Hivatalnoknak bizonyultak, mert
a várt jöttéken reformok helyett váloga-
tás nélkül pusztították a régi, hagyomá-
nyos intézményeket, az elavultakat épp
ugy, mint a fenntartásra érdemeseket,
szétrombolták az ősi berendezést, de
nem építettek helyette újat, maradandó
jellegű. Az ország szekerét mindjobban
balfelé tolták, az utóbbi időben már a
szociálizmus helyzete is egyre veszedel-
mesebben ingadozott és fokról-fokra nyert
teret a Moszkvából szított, hitelt érdemlő
források szerint Kun Béla által vezetett
kommunista mozgalom. A templomokat
és kolostorokat egymás után gyújtották
fel, aztrajkokat, utcai harcokat rendeztek,
a jobboldali, a nép sorsát igazán szívu-
kón viselő vezéreket sorra kiűldözték az
országból, de nem egy esetben életüktől
is megfosztották. Spanyolországot az
úgynevezett demokratikus kormányzat
izzó vulkáná változtatta, amely időnkint
hol itt, hol ott kitör és állandó nyugta-
lanságot támasztott a jobb sorsra érde-
mes félszigeten.

Ugyanaz a kép tárult elénk, mint
amilyen Oroszországban volt a Kerenszki-
kormány, vagy kisebb méretekben ná-
lunk a Károlyi Mihály-fele uralom alatt.
A polgári vezetőket megfélemlítették, a

GAZDAG CIRKUSZ

Salgótarjánban a vásártéren
Magyarország legnagyobb cirkusza
mindent nyújt, ami egy nagyvá-
rosi cirkusz műsorában elképzel-
hető. Ragyogó kosztüm! Minden
szám vidéken először!
Fényes kiállítás!

Mindennap nagy Diszeloadások!

Kezdete este fél 9 órakor. Vasárnap 2
előadás: délután 4 és este fél 9 órakor.

Délután teljes esti műsor, mér-
sékelt HELYÁRAKKAL!

Nálunk nem a reklám a műsor, hanem a
műsor a reklám!

Ezt mindenkinek meg kell nézni!

Merengés.

Szép határod, erdőd, meződ,
Téged édes, kis falum, —
Ahol eltelt gyermekkorom,
Játszva kertben, hegyoldalon —
E szív szeretni meg nem ún!...

Gyermek-álom, bölcsőm dala,
Patakod zöld, gyepes partja, —
A hely, ahol vized fakad,
Vadgálambos tölgyek alatt —
Szívem lelkem fogva tartja!...

Kompoltiak büszke fészke,
Salgó, Somos omló vára, —
Ösregjűk hívólag int,
Erzem: gyermek vagyok megint,
Ha lelkem az ösvényt járja...

S míg e határt, ösvényt járom,
Fájón arra gondolok:
Mért tanultam betűt vetni
És hogy falut, hont szeretni,
Miert nagy és szent dolog?...

Budapest.

Ujj István.

sítás és mennyire szükség volt a végle-
ges és új rendezésre. A Piac-tér csator-
názási és aszfaltozási munkálatai az átköl-
tözés után azonnal megkezdődtek s elő-
reláthatóan szeptember végén már az új
egységes és csinos bódék is készen áll-
nak a beköltözésre, amikor is Salgótar-
ján városi jellege ismét erősebben kidom-
borodik. A hozzánk érkezett idegenek
pedig nem állnak majd meg érthetetlenül és
csodálkozva a piaci bódék ázsiai állapo-
ta miatt.

**Vendégglós kongresszus Sal-
gótarjánban.** A salgótarjáni vendégglá-
tó iparosok szakcsoportja valóban nagy-
szerű munkát végzett akkor, amikor az
országos elnökségnél ki tudta vinni, hogy
az idei vendégglós kongresszust szeptem-
ber hó első felében Salgótarjánban tart-
sák meg. A vendégglós kongresszusokon
ugyanis kb. 350-400 szakiparos szokott
megjelenni, ami egymagában is nagy
idegenforgalmi esemény. Tekintetbe vé-
ve azonban az országos érdeklődés mel-
lett a legfelsőbb iparhatósági és érde-
képvisleti fórumok kiküldöttjeinek a
megjelenését és a kongresszus komoly
anyagával foglalkozó lapok nyilvánossá-
gát is, az őszi vendégglátóipari kongress-
zus az utóbbi évek legjelentősebb ese-
ményének ígérkezik, amely Salgótarján
jövődi idegenforgalmára ma még ki-
számíthatatlan előnyökkel járhat.

A taxi állomás áthelyezése.

A m. kir. rendőrkapitányság sürgetésére
a város I. foku iparhatósága közbizton-
sági okokból áthelyezte a gépkocsik ál-
lomáshelyét a Czirbesz féle vendéggló
elől a Fő-téri állomás épülete elé. A gép-
kocsi tulajdonosok szerint az új taxiál-
lomás még közbiztonsági okokból sem
megfelelőbb a régivel, s így előrelátható-
lag ebben az ügyben az érdekelt ható-
ságok újabb szemlét is tartanak majd.

**Megkezdődtek az aszfaltozási
munkálatok.** A Karancs utca, Kassai
sor, Fürdő utca, Mozgóképszínház és az
uszoda előtti utaknak aszfaltozási mun-
káit a héten megkezdődtek, s így va-
lószerűleg ősszel befejezést is fognak
nyerni. Ezzel az aszfaltozással a város
főbb utvonalaival gyalogjárókkal való
ellátása meg fog történni, ami városren-
dezési és városépítészeti szempontból is
jelentős haladás.

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

SALGÓTARJÁNI FŐKÉPVISELETE
ÁTVÉTELÉRE
KERESZTÉNY VEZETŐT KERES.

IRÁSBELI AJÁNLATOK:

budapesti vezérképviselőséghez:
Budapest, IX. Üllői-ut 1.
télémelet küldendő.

Olasz, francia, latin, német-nyelv-
oktatást középiskolai, magán, különbözeti
és pótvizsgálatokra előkészítést vállalnak
Székely Olga, Magda és Vera a milánói
egyetem orvostanhallgatói.

Angol buldog. Fajtsza törzsköny-
vezett, 4 hetes himkölők eladó Újtelep,
Losonczy u. 7.

**„A Salgótarjáni Báthori István
Polgári Lövész Egyesület** 1936. ju-
lius hó 19-én tartotta kisbőpuska lö-
versenyét a MOVE lőtérén. Leles hang-
ulatban, ideális szép lövészidőben folyt
le a lövetség. A lövetség kezdik meg
becsülni a lövészsport szépségét, nevelő,
fegyelmező hatását az egyének életére
és felismerik nemzeti hivatását. Ezt mu-
tatja a tömeges versenykészsége. Gyö-
nyörű keretet adott a versenynek a lö-
vészeten résztvevő szép hölgyközörső,
akik eredményesség tekintetében is pél-
daadók voltak. Az elért eredmények a
következők: I. osztályu haladóverseny-
zők: 1) Donóvá Gyula, Baglyas, 135.
egység. 2) Décsy Ferenc, Gábor Á. L. E.
134. 3) Szarka Lajos, MOVE. 133. 4)
Zsáry Árpád, Debrecen, 132. 5) Bort-
nyik Károly, MOVE. 132. II. osztályu
haladóversenyzők: 1) Nemesi Brunó,
Baglyas, 133. 2) Félegyházy János,
G. A. L. E. 126. 3) Szabados László,
Báthori L. L. E. 124. 4) Simon Kálmán,
G. A. L. E. 119. 5) Erdős István, B. I. L. E.
119. egység. Kezdőversenyzők: 1) Mar-
kovits György, Pálfalva, 125. 2) Horváth
Zoltán, MOVE. 121. 3) Rálics János,
MOVE. 120. 4) Obrincsik Ernő, MOVE.
119. 5) Graca Zoltán, G. A. L. E. 114.
Hölgyek versenye: 1) Barabás Lili Sal-
gótarján, 42. egység. 2) Cserny Ilonka,
Salgótarján, 41. 3) Kiss Béláné, Pálfalva,
40. 4) Stern Aladárné, Pálfalva, 36. 5)
Fekete Józsefné, Pálfalva, ET. Gyerme-
kverseny: 1) Haraszthy László, 2) Haraszthy
Béla, 3) ifj. Gajnok Gyula. Kapasverseny:
(Sakktábla) 1) Szarka Lajos, MOVE. 70.
egység. 2) Szilávik Gusztáv, G. A. L. E.
70. 3) Donóvá Gyula, Baglyas, 69. 4)
Bortnyik Károly, MOVE. 67. 5) Szilávik
Lajos MOVE. 55. A verseny helyezett-
jei szép tiszteletdíjakban, plakett és érem
díjazásban részesültek. A versenydíjakat
leles és buzgó beszéd mellett osztotta
ki este 8 órakor a MOVE lőtorony er-
kényén k. Kraft Aladár bányatitkár, az
egyesület alelnöke.

Zárándoklat Máriazellbe. Au-
gusztus hó 7-én zárándoklat indul Mári-
azellbe. Visszaérkezés augusztus 14-én
Valuta és utlevél megszerzéséről a veze-
tőség gondoskodik. Lelkivezető: Gampal

= APOLLÓ MOZGÓ =

SALGÓTARJÁN.

Julius 25-én szombaton, 26-án va-
sárnap és 27-én hétfőn 3 napig!

Windsori vig nők

Főszerepben: Magda Schneider.
Kiegészítésül: Expedíciók nyomában.
Vikend a déli sarkon. M. híradó.

Julius 29-én szerdán és 30-án csü-
törtökön 16 éven felülteknek!

India cézárja

Regényes történet India hőskorából.

Nem vagyok senkié

Filmjáték. Kiegészítésül:
Raymond Millaud. Fox híradó.

Augusztus 1-én szombaton, 2-án va-
sárnap, 3-án hétfőn 3 napig!

EMBER A HID ALATT

MAGYAR FILM.

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában, Salgótarján.

Béla majsajakabszállási plébános. Vissza-
jővet tartózkodás Bécsben, a nevezetes-
ségek megtekintése. Utiköltség II. osztá-
lyon 52 P. III. osztályon 36 P. A zárán-
doklaton csak teljes szabadjegyek hasz-
nálhatók fel, semmiféle kedvezményes
jegyek nem érvényesek. Érdeklődni és
jelentkezni lehet: Borsy István technikai
vezetőnél, Budapest VIII. Üllői ut 66/a.
I. 2. aki válaszbélyeg ellenében részletes
programot készséggel küld.

Hol vásárolhatnak kedvezményesen a Magyarság előfizetői?

A kliring-akciónban szereplő cégek névsora:
Autófuvarozás:
MATEOSZ, Németh Dezső, Fő-u. 59. (1 százalék)
Drogéria és fényképezési eszközlet:
Boltos drogéria, Fő-u. 27. (5 százalék)
Épület- és bútorszállítás:
Simon Aladár, Kassai-scr 7. (5 százalék)
ifj. Patay István, Fő-u. 44. (5 százalék)
Épület- és díszműbútorok:
Kovács Nándor, Fő-u. 28. (5 százalék)
Fényképezési műterem:
Kindl Gyula, Fő-u. 45. (10 százalék)
**Iparművészeti, szepművészeti és
kézmunkakészlet:**

Gaal Ferencné, „Magyar Bolt”, Fő-u. 27. (3 sz)
**Könyv- és papírkereskedés,
könyvnyomda és könyvkötészet:**
Vegh Kálmán, „A Munka” Lapvállalat (5 sz)
**Lakatos, vízvezeték- és központi
fűtőszervező:**
Molnár József János, Karancs-u. 23. (5 százalék)
Szállítás:
MATEOSZ, Németh Dezső, Fő-u. 59. (1 százalék)
Szobafestő és mázó:
Zagyvay Béla, Kassai-scr 6. (5 százalék)
Úrl, női és ortoped cipész:
Nosszál Pál, Salgó-u. 13. (5 százalék)
Urizszo:
Hettich Péter, Fő-u. Friedmann-ház. (5 százalék)
Tóth Béla, Széna-tér 2. (5 százalék)
Vaskereskedő:
Kovács Gyula, Fő-u. 47. (3 százalék csak ház-
tartási cikkek után)

Festő és vegyértékesítő:
Szilágyi Sándor, Fő-utca (5 százalék)
Fűszerkereskedő:
Fenti cégek a Magyarság kliring-szervezényeit
a feltüntetett százalék arányában készpénz gya-
nant fogadják el.
Rendelje meg a Magyarságot, — a kliring-
akción szelvényrendszerrel ingyen jut a legjobb
és legmagyarabb fővárosi napilaphoz. Forduljanak
kiadóhivatalunkhoz, Budapest, VI. Aradi-u. 8.

Starján m. város polg. mesteri hivatalától.
6694/1936.

Dr. Förster Kálmán alapítvány
1935—36 évi kamatai.

Pályázati hirdetmény.

Fenti alapítvány 1935—36 évi ka-
mataira pályázatot hirdet. A kamatokra
minden salgótarjáni szegény pályázhat.
A pályázatok írásban, vagy szóbelileg
legkésőbb augusztus 15-ig dr. Lapsánszky
János szociálisügyi előadónál városháza
földszint 10. terjeszthetők elő.

Salgótarján, 1936. július 10.
Horváth
polgármester h.

Országos Újságíró Kongressz-

szus Szegeden. A szegedi újságírók
kezdemenyezésére augusztus 2-án Sze-
geden Országos Újságíró Kongresszus
zajlik le, amely általános újságíró kérdé-
sek mellett elsősorban a vidéki újságírá-
s égető problémáival, a vidéki újságírá-
s megszervezésének kérdésével kíván fog-
lalkozni. A kongresszus megrendezésénél
az a cél vezet a vidéki újságírókat, hogy
a vidéki újságíró társadalom részére ér-
dekképviselőket kell biztosítani, de bizto-
sítani kell a tisztességes megélhetést és
legalább olyan mérvű szociális támoga-
tást, amely minden más társadalmi osz-
tálynak megvan. A kongresszus tárgyszo-
roztatán többek között a vidéki újsá-
gírás általános problémái és a segítés
módjai, újságíró kedvezmények és visz-
szaelek, a vidéki újságírók szanatórium
egyesületének megteremtése, újságíró ka-
mara ügye és a kollektív szerződés a
minimális munkabérek szerepelnek. A
rendezés a legmagasabb kormányhatósá-
g mellett a vidéki városok törvényho-
zóit, hatóságait, valamint az újságírással
és újságírással kapcsolatos összes ér-
dekképviselőket egyesületeket meghívta
a kongresszusra, amelyet a legszélesebb
nyilvánosság és a legilletékesebb faktorkok
előtt akar lebonyolítani. A vidéki újsá-
gíró társadalomnak impozáns gyűlése,
összejövetele lesz az augusztus 2-iki
szegedi kongresszus, amely a vidéki új-
ságírók szociális helyzetének megváltoz-
tatására, komoly újságíró problémák meg-
oldására és elemi jogok követelések, ki-
harcolására hivatott.

SALGÓ SERLEG CSOPORT mint ÉLASZ. Mátraidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Készli: TÁBORI GYULA titkár.

Intéző és Fegyelmi Bizottság.

Kivonat a Bizottság július hó 21-én tartott
ülésének jegyzőkönyvéből.

A Bizottság elfogadja SISE azon
ajánlatát, hogy a bajnokcsapatnak a ser-
leget és az érmet nyert csapatoknak az
érmeiket a SISE által folyó hó 26-án
megrendezendő ünnepség keretében a
SISE pályán adják át, amely alkalomra
a SISE már meghívta az érdeelt egye-
sületeket. Ezúton értesítjük az érmet
nyert csapatok egyesületeit, hogy az ér-
mek kiosztását jelen közlönyünkben
közöltük. SISE által megállapított pro-
gram szerint fogjuk eszközölni.

A SISE-nek beadványát, melyben
a serlegátadási ünnepségre a Bizottság
tagjai meghívja, köszönettel veszi tudó-
mással.

Igazolja a következő mérkőzéseket:

SBTC Levente—ZISE 3:3
VAC—SBTC Törökves 5:0
KAC—VAC 0:0 gólaránnyal KAC javára.

Tudomásul veszi az eddig bejelen-
telt 936/37 évre szóló bajnoki nevezése-
ket: JTC, KAC, PBTK, HSE, ETK, SAC,
MLK VAC, KBTK, BSE, BSE Rau.

Mátrai József ZISE játékost a fe-
gyelmiszabályzat 348. §. g. pontja alap-
ján 8 óra elteltje a játéktól 1936. júli-
us 19-től 1937. március 19-ig.

Borsos Pál ZISE játékost a fegyel-
miszabályzat 330. §. a. pontja alapján
1 óra elteltje a játéktól július 19-től
augusztus 19-ig.

Kolocsányi Ferenc és Sándor Ist-
ván ZISE játékosokat a fegyelmiszabály-
zat 351. §. c. pontja és 348. §. g. pont-
ja alapján 10 óra elteltje a játéktól
1939. július 19-től 1937. május 19-ig.

Gyöngyösi Aladár. Tábori Gyula
elnök. főtítkár.

Értesítés.

Folyó hó 26-i Serleg és érem át-
adási ünnepély programja. 2.15 órakor
az érkező urak és csapatok fogadtatása
a vasúti állomáson. 4 órakor az SBTC
Levente—ETK 2 szer 30 perces mér-
kőzésének kezdete. 5.05 órakor serleg
átadása és érme kiosztása. 5 óra 45
perckor SISE—ZTC 2 szer 30 perces
mérkőzés kezdete 8 órakor vacsora a
Vasúti vendéglő kerthelyiségében. Utána
éjfélig tánc.

Alulírottak mint a SISE vezetői
kérjük az összes egyesületeket, hogy ün-
nepségünkön minél nagyobb számban
képviseletessék magukat.
Nádas László s. h. Pápay János s. h.
titkár. intéző.

Nevezési felhívás!

A bajnoki rendszabályok 202. §-a
alapján felhívjuk egyesületeinket, hogy
az 1936-37 évre szóló bajnoki nevezésü-
ket folyó év augusztus hó 1-ig terjessz
szék be. A benevezések az egyesület
elnöke, vagy helyettese és titkára által

H. Kir. Honvédelmi Miniszter.
444. 154-18/936 szám.

A József fiúarvaházban megüre-
sedett két alapítványi hely be-
töltése tb. pályázati hirdetése.

Pályázati hirdetmény.

Budapest székesfőváros közönsége
által a boldog emlékeztető József főher-
ceg Ur Ö. cs. és kir. Fensége honvéd
főparancsnokságának 25. évfordulója
emlékére a m. kir. honvédség köteléké-
be tartozó vagy tartozott egyének árvái
vagy félérvái neveltetésre, az illetőségre
való tekintet nélkül létesített alapítványi
helyek közül a József fiúarvaházban két
alapítvány kerül betöltésre, amely helyre
ezennel pályázat hirdetlek.

Az árvaházba való felvételre pályá-
zó igazolni tartozik:

- hogy a felvételt kért gyermek
valóban a m. kir. honv. kötelékébe tar-
toz, vagy tartozott apának törvényes
leszármazottja,
- hogy vagyona nincs,
- félérvánál, — aki apátlan vagy
anyátlan, és is igazolandó, hogy az élet-
ben lévő szülő vagyontalan.
- hogy az árva 6 életévét már

aláírandók és az egyesület bélyegzőjével
ellátandók.

A benevező egyesületek benevezé-
si díjat egyelőre ne fizessenek be, mert
ennek befizetése valószínűleg nem fog sor-
kerülni, mert az elnökség a közgyűlésen
javasolni fogja a benevezési díjaknak az
1936-37 sportévre szóló törlését, vala-
mint a tagdíjaknak és nyomtatványdíjak-
nak a legminimálisabb összegre való
leszállítását. Az elnökség ezen javaslatát
azzal indokolja, hogy ezen eljárásával
az egyesületek nehéz pénzügyi helyzete
tén kiván könnyíteni, ami azért is lehet-
séges, mert a Salgó Serleg Csoportnak
jelenleg tekintélyes tőketartaléka van.

A benevezéseket a kitűzött határ-
időn belül kérjük pontosan beküldeni,
mert elkészt benevezések nem lesznek
figyelembe véve.

Dr. Szikcsk Ferenc Tábori Gyula
elnök. főtítkár.

A Salgó Serleg Csoport, mint ÉLASZ III. o.
1935/36. évi eredmény táblázata.
I. osztály.

Helyezés	Egyesület	Játszott	Nyert	Döntetlen	Veszített	Adott gól	Kapott gól	Pontszám
1	SISE	24	19	2	3	62	25	40
2	SBTC Levente	24	16	3	5	67	42	35
3	NOSE	24	16	2	6	41	21	34
4	ZISE	24	15	3	6	80	45	33
5	SAC	24	10	4	10	50	53	24
6	BSE	24	10	3	11	42	49	23
7	MRTK	24	8	7	9	29	34	23
8	MLK	24	10	2	12	36	56	22
9	PBUSE Akarat	24	8	5	11	51	49	21
10	JTC	24	9	2	13	50	68	20
11	SBTC B.	24	9	2	13	42	72	20
12	KBSE	24	4	5	15	29	47	13
13	SSE Haladás	13	—	—	—	—	—	—

II. osztály.

1	ZTC	24	17	2	5	61	23	36
2	ETK	24	16	3	5	65	28	35
3	KAC	24	15	4	5	38	25	34
4	MTE	24	14	2	8	45	29	30
5	BSE Rau	24	14	2	8	49	36	30
6	HSE	24	13	1	10	54	32	27
7	KSE	24	11	1	12	31	40	23
8	PBTK	24	10	2	12	39	55	22
9	KBTK	24	8	3	13	37	54	14
10	SBTC Forgács	24	8	3	13	26	54	19
11	VAC	24	6	4	14	33	58	16
12	SBTC Törökves	24	6	1	17	27	59	13
13	PSE	24	—	—	—	—	—	—

Salgótarján, 1936 július 21.

Tomka Gyula
titkár h.

Kivonat a nyári kupa bizottság 1. hó 21-én tartott
ülésének jegyzőkönyvéből.

Az alapító levélben letelestetett szá-
bályok magyarázatát közlöm az egyesü-
letekkel, hogy a kupamérkőzéseken azok
a játékosok jogosultak játszani, akik a
tavaszi szezonban az őket illető csoport-
ban vagy bajnokságban játékjogosultsá-
gal bírtak.

Az első forduló mérkőzéseit az ér-
deelt egyesületekkel már külön levélben
közöltem.

Bolner s. h.
egyesület.

betöltötte és a 10 életévét még tul nem
haladta.

a) hogy ép testű és elméjű, a him-
lön átesett, vagy ellene sikerrel beoltatott.

Az árva kora és a szülők elhalá-
lozása születési illetve halotti anyaköny-
vi kivonattal, a testi és elméleti állapot
a himlőoltás és vagyontalanság közható-
sági hiteltesített orvosi és helyhatósági
bizonyítvánnyal igazolandó.

A fent felszerelt bélyegtelen
kérvények, amelyekben a szülő vagy
gyám neve, állása és lakhelye — város
megye, utolsó posta is feltüntetendő, fo-
lyó évi augusztus hó 30-ig a m. kir.
honvédelmi miniszterhez nyújthatók be,
ahonnan Budapest székesfőváros törvény-
hatóságához fognak küldetni és a kije-
lölési jog gyakorlása végett József kir.
herceg tábornagy Ur Ö. kir. Fenségre
fognak felterjesztetni.

Az alapítványi hely az 1936/37.
tanév kezdetén lesz betöltendő. A pá-
lyázat eredményéről az árva hozzártar-
tozó Budapest székesfőváros közönsége
hatósági uton fogja értesíteni.

A miniszter rendeletéből:
Dorogvágy s. k.
miniszteri o. főnök.

Nyomdatulajdonos: Vegh Kálmán.